

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาสันสกฤต เป็นภาษาที่มีรูปเป็นแบบแผนเป็นหลักฐาน ใช้กันในประเทศอินเดีย มาถึงแต่สมัยโบราณ ถือกันว่าเป็นภาษาชนเผ่า ใช้กันอยู่ในหมู่นักประชารย์และนักบวช อยู่ใน คราภุล Indo-European เช่นเดียวกับภาษากรีกและละติน นักประชารย์ชาวอินเดียได้ศึกษา ภาษาของตนเอง ทั้งโครงสร้าง รูปประโยค และแม้แต่การประกอบหรือสร้างคำ ว่าต้องมี ลำดับเป็นขั้นตอน มีการเปลี่ยนแปลงจากขั้นหนึ่งเป็นอีกขั้นหนึ่ง โดยมีลักษณะกฎหมายที่แน่นอน จนในที่สุดได้ตั้งเป็นทดลองวิชีน ทำให้รูปต่าง ๆ ในภาษาถูกต้องเป็นรูปทัพตัว เพราะนัก- ประชารย์ในสมัยต่อมาหากันเคารพกฎหมายเหล่านั้นอย่างเคร่งครัด ภาษาจึงไม่สามารถจะ เจริญงอกงามได้ตามที่ควรจะเป็น ถึงอย่างไร ภาษาสันสกฤตยังเป็นภาษาที่มีความสำคัญ มากในประวัติศาสตร์ของอินเดีย วรรณคดีชั้นสูงส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาสันสกฤต และ ภาษาพุทธส่วนใหญ่ในอินเดียปัจจุบันก็ถือว่ามีที่น่าสนใจมากจากภาษาสันสกฤตโบราณ ถือว่าภาษา พระเวท อีกด้วย

ประวัติวรรณคดีของอินเดีย แบ่งออกเป็นสมัยสำคัญ ๆ ไศส่องสมัย ตามลักษณะของ ภาษาที่ใช้ สมัยแรกคือสมัยพระเวท หรือสมัยไวทิกะ (Vedic Period) ตั้งแต่ประมาณ 1500 ปีก่อน ค.ศ. และสืบต่อไปประมาณ 200 ปีก่อน ค.ศ.¹ ต่อจากนี้ไปจนถึงระยะที่ พากนุสลิมนิษยชนะเน้นอินเดีย คือหลัง ค.ศ. 1000 เป็นสมัยสันสกฤตมาตรฐาน

¹ A.A. Macdonell, A History of Sanskrit Literature (3d

Indian ed.; New Delhi: Munshiram Manoharlal, 1972), p. 8.

(Classical Sanskrit Period)¹ แต่การแบ่งแบบนี้เป็นการแบ่งอย่างกว้างมาก เพราะการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่นั้นเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป มิใช่จะแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด อาจจะกล่าวได้ว่า สมัยสันสกฤตมานาตรฐานเริ่มต้นพร้อม ๆ กับคัมภีร์พระเวทที่สุดท้ายนั่นเอง²

ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างสมัยพระเวทกับสมัยสันสกฤตมานาตรฐาน คือ สมัยหาภาพย์ (Epic Period)³ อุปถัมภ์ในระยะระหว่าง 500-50 ปี ก่อน ค.ศ. โดยประมาณ⁴ ในสมัยนี้มีวรรณคดีที่สำคัญได้แก่ รามายณะ (Rāmāyana) และมหาภารตะ (Mahābhārata) วรรณคดีอื้อขึ้นในสมัยสันสกฤตมานาตรฐาน ได้รับอิทธิพลทางภาษาจากคัมภีร์มหาภาพย์ทั้งสอง เล่มนี้มาก แสดงให้เห็นแนวโน้มของภาษาที่แตกต่างไปจากภาษาสมัยพระเวท คือมีรูปไวยากรณ์ที่คล้ายความซับซ้อนลงมากจนเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาภารตะ⁵ อย่างไรก็ตี ส่วนหนึ่งของคัมภีร์มหาภาพย์ทั้งสอง เล่มแห่งนี้ก่อนที่ปานินี (Pāṇini) นักไวยากรณ์สันสกฤตคนสำคัญที่สุดของอินเดียจะเขียนตำราไว้ด้วยหลักไวยากรณ์และการใช้ภาษา สันสกฤต ชื่อ Astādhyāyī ขึ้นเมื่อประมาณคราวรบที่ 4 ก่อน ค.ศ.⁶ ดังนั้น ลักษณะ ของภาษาในสมัยมหาภาพย์จึงค่อนข้างแตกต่างไปจากภาษาทั้งสมัยพระเวทและสมัยสันสกฤต มานาตรฐาน

^{1,2} Ibid., pp. 9-10.

³ คำว่ามหาภาพย์ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ หมายถึงวรรณคดีสันสกฤต เรื่องรามายณะ และมหาภารตะ โดยเฉพาะ มิได้ใช้ในความหมายของคำว่า mahākāvya ที่ถือกันตามประเพณี ของอินเดียโดยตรง.

⁴ Ibid., p. 279.

⁵ A. Berriedale Keith, A History of Sanskrit Literature (Delhi: Oxford University Press, 1973), p. 19.

⁶ Ibid., p. 5.

ถึงแม้ว่าสันสกฤตจะเป็นภาษาที่อยู่ในภูมิภาคอินเดีย-ยุโรป Indo-European แต่ลักษณะที่แปลกไปจากภาษาอื่น ๆ ลักษณะภาษาในคราบเดียวกัน การแยกกริยาจากชาติในภาษาสันสกฤต น่าจะมาจากจุดเดียวกันที่หนึ่ง ไม่มีความหมายเดียวกับชาตุโดยตรงแล้ว ยังอาจสร้างเบ็นกริยาขึ้นที่สองให้มีความหมายแปรไปอีกนัยหนึ่งได้ เช่นเราต้องการให้มีความหมายว่า ประธานเป็นผู้รับอาการของชาติ เราจึงสร้างกริยากรรมวารจากชาตุนั้น ถ้าเราต้องการให้มีความหมายว่า ประธานใช้ยื่นกระทำการ เราจึงสร้างกริยาการรีทจากชาตุนั้น ถ้าเราต้องการให้มีความหมายว่า ประธานประณญาที่จะกระทำการ เราจึงสร้างกริยาของความประณญาทนาจากชาตุนั้น เป็นตน นับเป็นความงอกเงยอย่างหนึ่งของภาษา และเป็นการประยัดคำพูด โดยใช้คำน้อยให้ได้ความมาก แต่เป็นการแย่งอนุญาตให้คนอื่นฟัง ๆ ในภาษาจะต้องมีมากขึ้น การแยกกริยาเป็นกาลทั้ง ๆ ก็มีรูปมากmany อย่างไรก็ถึงแม้รูปคำจะมีมากmany ในคำราไวยากรณ์ แต่การใช้ก็ถูกจำกัดให้อยู่ในวงแคบเข้าทุกที่จนกระทั่งรูปหลายรูปหมวดไป เหลือเพียงรูปเท่านั้นที่ยังมีลักษณะเด่นมาก เช่น กริยาขึ้นที่สอง ที่ยังคงเป็นที่นิยมใช้มาจนถึงสมัยหลัง ได้แก่กริยากรรมวารและกริยาการรีท ซึ่งน่าจะต้องศึกษาเป็นพิเศษ กริยาทั้งสองประเภทนี้ ผู้ที่ได้เกย์ศึกษามาแล้ว ก็ได้แก้นักประชุมชาวตะวันตกที่มีชื่อเสียง เช่น Sir Monier Monier-Williams, Max Müller, W.D. Whitney,

F. Kielhorn, A.A. Macdonell, J.S. Speijer และ T. Burrow เป็นตน ท่านเหล่านี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับกริยากรรมวารและกริยาการรีทไปอย่างรวม ๆ ไม่ได้จำกัดเฉพาะสมัยใดสมัยหนึ่ง และเนื่องจากสมัยนากาพย์เป็นสมัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างสมัยพระเวทกับสมัยสันสกฤตมาตรฐานคงกล่าวแล้ว จึงน่าจะต้องศึกษาการใช้กริยาทั้งสองประเภทข้างต้น ในคัมภีร์ที่สำคัญทั้งสองเล่มในสมัยนี้โดยละเอียด

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการสร้างและการใช้กริยากรรมวารและกริยาการรีท ในลักษณะที่เป็นกริยาสำคัญ และเป็นนามกิตร์ กริยาภูติก์ อีกทั้งอนุพันธ์อื่น ๆ ตลอดจนความสัมพันธ์กับชาตุหมวดต่าง ๆ คือ ชาตุหมวดที่ 4 และหมวดที่ 10 ความสัมพันธ์กับกริยาของความเน้น และกริยานาม เป็นตน ท่าที่ปรากฏในรูปแบบและมหุการะ

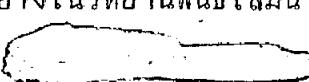
อันเป็นคัมภีร์หมายที่สำคัญที่สุดของอินเดีย นอกจากนี้ ยังจะໄດ້ศึกษาลักษณะการใช้ภาษาสมัยโบราณที่แตกต่างไปจากภาษาสมัยอื่น ๆ ในด้านที่เกี่ยวกับกริยากรรมวารจากและกริยาการีทโดยเนื้อหาอีกด้วย

1.3. ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้

ปัจจุบันจะได้รับความรู้ทางไวยากรณ์สันสกฤตสมัยโบราณ เรื่องกริยากรรมวารจากและกริยาการีทอย่างละเอียด ซึ่งสามารถจะนำไปปรับปรุงเพิ่มและพิจารณาความลับพ้นชั้นของภาษาสันสกฤตที่บានีและปรากฏต่อไปได้ ทั้งในการเปลี่ยนแปลงรูปคำ การสร้างคำตามทฤษฎี และการยืนคำ อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในวิชาภาษาบาลีสันสกฤตเป็นอย่างมาก และเป็นแนวทางให้ผู้ท่องการศึกษากนควรศึกษาศัพท์ เปรียบเทียบนำไปพิจารณาด้วย

1.4. วิธีดำเนินการวิจัย

ได้รวบรวมข้อมูลอันได้แก่ประโยชน์ที่มีค่ากริยาและคำทั้งหมดที่มีรายงานมาจากชาติชั้นนำที่มีความหมายเป็นกรรมวารหรือการีท จากคัมภีร์หมายการะนะและรากภาษาของฉบับตัวแทนชาติ เมื่อไหข้อมูลเหล่านี้มาแล้ว ให้จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น กริยาอาชญาต กริยาภิกขุ นามกิจก์ ทัชท์ กริยาชนที่หนึ่ง กริยาชนที่สอง และอื่น ๆ ต่อจากนั้น ได้ศึกษาวิธีการสร้างคำจากชาติโดยการลงบัจจุบัน การแจกวิภาค และการเปลี่ยนแปลงรูปคำโดยวิธีอื่น ๆ ตลอดจนหน้าที่ของคำเหล่านี้ในประโยชน์ ทั้งยังได้ศึกษาประวัติความเป็นมาและความลับพ้นชั้นของกริยากรรมวารกับชาติหน่วยที่ 4 และกริยานาม นอกจากนี้ ยังได้เบรียบเทียบกริยาเหล่านี้กับกริยาประเภทเดียวกันในภาษาสันสกฤตสมัยอื่น โดยมีการอ้างถึงภาษาบาลีและป्राचีน ซึ่งอยู่ในตรรกะเดียวกันประกอบด้วย

อนึ่ง ตัวอย่างทั้งหมดที่ยกมาอ้างในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ มิได้ใส่คำแปลไว้ด้วย เพราะโดยมากมุ่งที่จะแสดงรูปศัพท์เป็นสำคัญ ตัวอย่างเหล่านี้ โอบอกที่มา

ไว้ทั้งหมดแล้วว่า มาจากมีร์ เลิม โคล ตอนนี้ บทโคล โคลกโคล และมาจากครึ่งแรกหรือ
ครึ่งหลังของโคล ก็จะมีข้อกัน เสน่ห์เดียว (/) หลังข้อความที่มาจากครึ่งแรกของโคล
และมีข้อกัน เสน่ห์ (/) หลังข้อความที่มาจากครึ่งหลังของโคล

เนื่องจากในการศึกษาไวยากรณ์สันสกฤต ผู้ศึกษามักจะกุนกับตัวอักษรโรมัน แบบ
ที่ใช้กันโดยทั่วไปในคำราไวยากรณ์สันสกฤตที่เขียนเป็นภาษาตะวันตก วินัยานพนธ์ เล่มนี้จึง
จะใช้ตัวอักษรโรมันโดยตลอด ความแนวของข้อทดลองในการประชุมนานาชาติของนักบูรพาคดี
ศึกษาระดับที่ 17 ที่กรุง Geneva (Le 17me Congrès International des Orienta-
listes, 1932)

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย